

Bogoslovska
SMOTRAGodina LXVI
Br. 2-3, str. 169-565
Zagreb, 1996.

KRŠĆANIN U HRVATSKOJ: IZAZOVI I DILEME

XXXVI. teološko-pastoralni tjedan za svećenike

Zagreb, 16.–18. siječnja 1996.

POZDRAVNI TELEGRAMI

Sua Santità
Giovanni Paolo II
Città del Vaticano

Santo Padre,

più di cinquecento sacerdoti dalla Croazia come anche dalla Bosnia-Herzegovina si sono radunati in occasione della 36^a Settimana teologico-pastorale organizzata ogni anno in questo periodo dalla Facoltà di Teologia dell'Università di Zagreb.

Il tema scelto per la Settimana di quest'anno si riferisce al »Cristiano in Croazia: sfide e dilemmi«. In questo Convegno, in particolar modo, viene trattato il ruolo e il luogo del pastore d'anime e del credente cattolico nelle circostanze create dopo le svolte storiche in Europa e in Croazia nel 1989/90.

Siamo tutti grati a Voi, Santo Padre, di ogni Vostra intercessione per una giusta pace nel mondo, particolarmente in Croazia e in Bosnia-Herzegovina.

Con nostra fervidissima stima chiediamo la Vostra benedizione apostolica.

Zagreb, il 16 gennaio 1996

Franjo card. Kuharić
Arcivescovo di Zagreb

Sveti Oče,

više od 500 svećenika iz Hrvatske, te Bosne i Hercegovine okupilo se u Zagrebu na 36. Teološko-pastoralni tjedan, što ga tradicionalno organizira Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Tema ovogodišnjeg Tjedna je »Kršćanin u Hrvatskoj: izazovi i dileme«. Na ovom susretu raspravljamo o ulozi i mjestu dušobrižnika i vjernika katolika u novim okolnostima nakon povijesnih promjena u Europi i u Hrvatskoj 1989./90.

Zahvalni smo za sva Vaša nastojanja za pravedan mir u svijetu, osobito u Hrvatskoj, te Bosni i Hercegovini.

S izrazima dubokog poštovanja, moleći Vaš apostolski blagoslov

U Zagrebu, 16. siječnja 1996.

Franjo kard. Kuharić
Nadbiskup zagrebački

Uzoriti Gospodine,

prigodom XXXVI. Teološko-pastoralnog tjedna održanoga prošlih dana Svetom Ocu ste zajedno s više od 500 nazočnih svećenika i drugih pastoralnih djelatnika iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine željeli izraziti iskreno poštovanje i očitovati živu zahvalnost za Njegovo neumorno zalaganje za pravedni mir u svijetu, navlastito u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

Vrhovni Svećenik srdačno zahvaljuje na tome činu pažnje te želi da teme o kojima se raspravljalo na Tjednu budu novi poticaj djelu evangelizacije Katoličke Crkve u Hrvata u sadašnjemu vrlo važnu povijesnom trenutku, kao i u vidu priprave na Veliki jubilej 2000.

Povjeravajući majčinskoj zaštiti Blažene Djevice Vašu Uzoritost i sve koji su priredili spomenuti skup i sudjelovali u njemu, Sveti Otac, kao zalag obilja nebeskih darova, svima od srca udjeljuje apostolski blagoslov.

Počašćen sam da Vam i ovom zgodom, uz veliko i iskreno poštovanje, očitujem svoju odanost,

Vaše Uzoritosti odani u Kristu
†Giovanni Battista RE,
zamjenik

BANJALUČKI BISKUP
Br. 16/96

Banjaluka, 16. 1. 199

Poštovano
TAJNIŠTVO SVEĆENIČKOG TJEDNA
ZAGREB

Štovani Naslove,

Saznadoh preko sredstava javnog priopćavanja za današnji početak tradicionalnog svećeničkog Tjedna, koji se ove godine održava nešto ranije nego inače.

U nemogućnosti da i osobno sudjelujemo u radu ovogodišnjeg Tjedna, ko se bavi vrlo aktualnom problematikom za našu domovinsku Crkvu – želim svim nazočnima izraziti duhovnu bliskost – kako osobnu tako i svih svećenika i redovnika oko mene ovdje, u banjalučkom kraju.

Časnom Naslovu je zacijelo poznato da su mnogi članovi prezbiterija banjalučke biskupije svake godine sudjelovali u radu Svećeničkog Tjedna. Nadam da će i ove godine biti s Vama barem netko od naših svećenika i redovnika kojima je moguće stići do Zagreba. Mi ostali, nastojat ćemo tijekom godine doći rezultata rada ovogodišnjeg Tjedna, pa se njime i sami okoristiti u ovim naš

posebno teškim okolnostima, gdje svakako i dalje želimo zauzeto izgrađivati budućnost Katoličke Crkve, na što se smatramo i pozvanima i zaduženima.

Vama, kao organizatoru, kao i svim cijenjenim sudionicima ovogodišnjeg Tjedna želim obilje Božjeg Duha – Duha Svjetla i Snage – zahvaljujući Vam za Vaše molitve i kršćansku solidarnost što ste prema nama do sada pokazali kao naša istinska braća i sudionici u nevolji, u kraljevstvu i ustrajnosti u Isusu (usp. Otk 1,9).

Bratski i srdačno Vas sve pozdravljam i grlim – u Kristu, Dobrom Pastiru – također i u ime svih – braće svećenika i redovnika oko mene – Vaš

Franjo Komarica

*KOTORSKI BISKUP
EPISCOPUS CATHARENSIS
Kotor*

29. prosinca 1995.

Titl.
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
Zagreb

Mnogopoštovani Naslove,

Zahvaljujem na cijenjenom pozivu za sudjelovanje na XXXVI. Teološko-pastoralnom tjednu. Nijesam u mogućnosti Tjednu prisustvovati, zato najsrdačnije pozdravljam sve prisutne, priređivače, predavače i sve ostale na čelu s uzoritim gospodinom kardinalom dr. Franjom Kuharićem.

Tema je veoma aktuelna, ne samo za ova naša vremena nego i za buduća pokoljenja. Stablo domovine siše sokove iz prošlosti i sadašnjosti. Život mu održavaju jednako minula kao i živa pokoljenja. Stoga su to zaista izazovi i dileme za svakog kršćanina, bez obzira na stalež, bilo duhovni, bilo svjetovni.

Tjednu želim potpuni uspjeh i zazivljam Božji blagoslov.

S poštovanjem, u X-tu i M-ji odani:

*mons. Ivo Gugić
biskup*

Dr. Pero Aračić
Rektor Teologije u Đakovu
Đakovo

Uzoriti gospodine kardinale, nadbiskupi i biskupi, uvaženi gosti, poštovani sudionici i organizatori,

Tema ovog 36. Teološko-pastoralnog tjedna »Kršćanin u Hrvatskoj: izazovi i dileme« dotiče zapravo sve bitne segmente crkvenog i društvenog života. Nameću se pitanja identiteta kršćanina, identiteta Crkve, identiteta crkvenih djelatni-

ka i svih skupa u ovom i ovakovom društvu. Crkva se mora pitati kakvog to vjernika formiram? Pastoralni djelatnik se mora pitati što i kako činim i što se iz mog činjenja može otčitati? Kršćanin se pita o bitnim okosnicama osobnog, obiteljskog i društvenog življenja: uspijeva li život? Svi se pitamo kakvu to društvenu zajednicu formiramo? S koliko zauzetosti i hrabre dosljednosti?

Mi očekujemo da će naši vrsni predavači hrabro razmišljati i otvoreno izreći spoznaje do kojih su došli. Očekujemo i želimo od svih nas sudionika hrabrost da otvorimo teme koje čekaju veću jasnoću, jasne stavove i konkretna usmjerenja.

U tom vidu raduje nas ova hrabrost organizatora i želimo stvarni uspjeh ovom tematski gledano vrlo zahtjevnom pastoralnom skupu.

Slobodan sam reći da vam ove želje izričem u ime jedne institucije koja o smislu i njegovu utemeljenju u Objavi, o ostvarivanom identitetu kršćanina i Crkve neprekinuto i ustrajno propituje 190. godinu, tj. od 1806. i koja kao takova u svom trajanju jest najstarija visokoškolska institucija Istočne Hrvatske, u ime stodevedesetgodišnjaka, Teologije u Đakovu.

Pero Aračić

POZDRAV NA OTVARANJU

Teološko-pastoralnog tjedna za svećenike
Zagreb, 16. siječnja 1996.

Čast mi je pozdraviti ovaj cijenjeni skup u ime Teologije u Splitu i zaželjeti uspješan rad ovom Teološko-pastoralnom tjednu.

Papa Pavao VI. 18. studenog 1965. predao je u auli pred koncilskim Ocima trojici muških i isto toliko ženskih promatrača laika na Koncilu, predstavnicima svih kontinenata, Dekret o apostolatu laika. Taj gest popraćen je dugim pljeskom prisutnih biskupa. Papa je tim gestom htio reći da povjerava ne samo klericima, nego i laicima da ponesu zaključke Koncila u cijeli svijet i da se svi zalažu za ostvarenje Koncila u svagdanjem životu.

Krist je kod krštenja pomazan Duhom Svetim za svoje mesijansko poslanje. Svi mi koji smo kršteni postali smo pomazanici Gospodnji, opečaćeni Duhom Svetim i time »učinjeni Božjim Narodom, i na svoj način postali dionici Kristove svećeničke, proročke i kraljevske službe« (LG 31). Time smo pozvani i poslani da budemo u svijetu i ostvarujemo dvostruku dimenziju – vertikalnu, uspostavljajući odnos s Bogom i vodeći ljude k Bogu, i horizontalnu, koja nas ujedinjuje sa svim ljudima. Pozvani smo »ne samo ljudima donositi vijest o Kristu i njegovu milost, nego također prožeti i usavršiti vremeniti red evanđeoskim duhom« (AA 5); pozvani smo doprinositi da svi ljudi postanu dionici Kristova spasonosnog otкупljenja i da se sav svijet upravi ka Kristu (usp. AA 2); pozvani smo da budemo

posrednici između Boga i svijeta, promičući duh Koncila potpunom zauzetošću u našem Narodu.

Živimo u pluralističkom društvu u kojemu će vjera bivati sve manje obiteljska i kulturna baština, a sve više osobni odabir i opredjeljenje. Živimo u svijetu u kojemu je vjera nužno izložena najrazličitijim opanostima, a mi je trebamo tako živjeti i druge formirati da ove opasnosti ne budu uzrok nestanka, nego pročišćavanja i učvršćenja vjere. Koncil je gotovo u svim svojim dokumentima naglasio dijalog sa svima. Stoga postkoncilski kršćani trebaju biti ljudi dijaloga da bi mogli izgraditi ljudsku obitelj bez barijera, da bi se mogli susretati vjernici i nevjernici, da bi mogli izmjenjivati mišljenja ljudi najrazličitijih religioznih usmjerenja. U duhu Koncila glavni nam je zadatak donositi Evanđelje slobode ljudima našega vremena i odgovorno raditi gdje god bili. Upravo ovim mi najbolje doprinosimo boljitku čovjekova življenja na zemlji i uspostavi mira i dostojnoga suživota.

Civilizaciju dostojnu čovjeka možemo ispravno izgrađivati jedino ako smo u ljubavi s Bogom. A u duhu utjelovljenoga Boga, do Boga se ne dolazi ako zaobilazimo čovjeka. Božji glas dolazi k nama kroz tjeskobni krik ljudske materijalne i duhovne bijede (usp. GS 1). Ne bismo bili vjerni Kristovoj poruci nade, ako ne bismo na svojim leđima ponijeli i beznade i očekivanja ljudi našega vremena – poglavito u našoj Domovini.

Očekivati je da će ovogodišnji Teološko-pastoralni tjedan s temom »Kršćanin u Hrvatskoj« dati neka usmjerenja i poticaje, kako bismo svi mi, koji smo opečaćeni Kristovim krštenjem, svojim životom i radom u što većoj mjeri doprinieli i materijalnoj i duhovnoj obnovi naše Domovine. Da bismo u tome što bolje uspjeli, potrebno je vratiti se na izvore kršćanstva – u prva stoljeća, kad je svaki kršćanin bio apostol, a svaka kršćanska obitelj živa Crkva.

Sa željom da ovogodišnji Teološko-pastoralni tjedan bude izazov i poticaj svim kršćanima da budu, kako reče Papa Ivan XXIII, živo Evanđelje, a svaka naša obitelj živa Crkva, još jednom pozdravljam ovaj skup i želim mu uspješan rad. Hvala!

Prof. Dr. Marin Škarica

DR. FRA DUŠKO MORO, REKTOR
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
FRANJEVAČKA TEOLOGIJA – PODRUČNI STUDIJ
Franjevački put 1
21300 Makarska

Predmet: Pozdrav na Svećeničkom tjednu
Zagreb, 16-18. 01. 1996.

Makarska, 15. 01. 1996.

U ime Franjevačke teologije u Makarskoj, u ime svih studenata i profesora te dične Institucije, na južnom dijelu naše Lijepe domovine, pozdravljam ovaj skup, najveće okupljanje svećenika i pastoralnih djelatnika Crkve u Hrvata.

Po prvi puta, nakon 45 godina komunističkog ropstva i jarma, i poslije 4 godine nemilosrdnog rata, nasilja i agresije, slavimo ovaj Skup; držimo Tjedan i *okrećemo se budućnosti* i djelovanju Crkve u slobodnoj, demokratskoj i Nezavisnoj državi, državi Hrvatskoj.

Istovremeno, sa zebnjom i velikim očekivanjima promatramo rađanje i uspostavu demokratskih struktura u Bosni i Hercegovini, i zabrinuto pratimo sudbinu mnogih prognanika, izbjeglica, i onih kojima su ugovori i mir iz Daytonu dodijelili gorku sudbinu gubitka vjekovnih ognjišta, ili sudbinu povratka na nesigurno i neizvjesno.

U cijelom tom povijesnom kontekstu i očekivanjima, Crkva u Hrvata se okreće prema budućnosti i želi i nadalje biti ona snaga; ono svjetlo i baklja koja će svijetliti evanđeoskim naukom i biti neprestani »svjedok slobode i prava čovjeka, svakog čovjeka i na svakom mjestu i u svim uvjetima«; i ona snaga i nadahnuće koje će biti stalni putokaz i usmjerenje ovim poratnim danima i u obnovi – duhovnoj, moralnoj i materijalnoj obnovi drage nam Domovine.

U tom smislu pozdravljam Skup i svim sudionicima želim obilje uspjeha i velikih plodova za cijelu Crkvu u Hrvata.

Dr. fra Duško Moro

Vrhbosanska visoka teološka škola
71000 SARAJEVO, Josipa Stadlera 5
Privremena adresa: Dominikanski samostan
21420 BOL (Brač), Hrvatska
Prot. br. 2/96.

15. siječnja 1996.

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
n/r Dr-a Josipa BALOBANA, tajnika
XXXVI. Teološko-pastoralnog tjedna za svećenike
10000 ZAGREB, Kaptol 29

U nemogućnosti da i sam sudjelujem na Teološko-pastoralnom tjednu, već 36. po redu, što ga tradicionalno uspješno organizira Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, ovim putem u ime Vrhbosanske visoke teološke škole (Sarajevo) iskreno pozdravljam kako organizatore i predavače tako i sve sudionike Tjedna, biskupe i svećenike, napose svećenike-prognanike iz okupiranih dijelova Hrvatske i Bosne i Hercegovine, svećenike župa Bosanske Posavine koje su nepravednim »daytonskim mirom« nažalost praktički dokinute, svećenike koji su studirali na Vrhbosanskoj visokoj teološkoj školi i sve ostale, koji svojom nazočnošću i sudjelovanjem pokazuju spremnost odgovoriti na »izazove« i tragaju za razrješenjem »dilema« pred koje ih kao dušobrižnike u Crkvi u Hrvata stavljaju sadašnje vjerske i političke prilike, kako bi uz pomoć stečenih spoznaja i sugestija

ja mogli učinkovitije izvršiti tešku i odgovornu zadaću duhovne obnove u poratnom razdoblju.

Organizatorima čestitam, a svima želim plodan rad i korisno i radosno svećeničko bratsko druženje!

Dr. Marko Josipović, rektor

HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO
NAPREDAK

Sarajevo, 15. siječnja 1996.

Dr. JOSIP BALOBAN
PASTORALNI TJEDAN
ZAGREB

Kardinalima, biskupima, svećenicima, redovnicima i laicima što uspješnije zborovanje o važnoj temi Kršćanina u novom hrvatskom kontekstu želi uz podršku svim sudionicima

*Predsjednik
Prof. dr. Franjo Topić*